

# *Er sikkerheten blitt for dyr? - Fagforeningens rolle og bidrag*

Norsk forening for Risiko- og Sikkerhetsanalyse

03.06.2015  
v/Hilde-Marit Rysst

«Å tro gjør ting mulige,  
ikke enkle!»



# SAFE:

- Drøye 11 000 medlemmer, kun olje og energi arbeidere.
- Partipolitisk uavhengig, men fagpolitisk engasjert!
- Ett YS forbund
- OFS ble dannet i 1977 av arbeiderne selv, via forskjellige husforeninger på sokkelen, dannet SAFE i 2005, etter sammenslåing med land ansatte.

Sjekk ut: [www.safe.no](http://www.safe.no)

Ekte grasrot organisasjon, og stolt av det 😊

# Hva er for dyrt?

11 menneskeliv, 20 personer skadd

Innretningen totalhavarete, sank

Utslipp av råolje, ca 650.000 tonn



BP betalte 26 mrd kroner i bot, etter forlik

# Macondo-ulykken

(Deepwater Horizon-ulykken)

- Utblåsningsulykke 20. april 2010 i Mexicogulfen
- Ulykken startet med en gasseksplosjon da gass fra brønnen strømmet ukontrollert ut på dekk på den BP-opererte innretningen Deepwater Horizon, på Macondofeltet. Eksplosjonen ble etterfulgt av brann.
- Innretningen sank etter ca. 2 døgn, og store mengder olje og gass strømmet ukontrollert ut av brønnen før lekkasjen ble stoppet med midlertidige tiltak 15. juli 2010, 87 dager etter ulykken. Endelig sikring av brønnen var ferdig 4. august.

# Texas City, mars 2005



Ekspløsjonen ved BPs raffineri i Texas City i mars 2005, hvor 15 personer mistet livet og nær 200 ble skadet, er én av de alvorligste arbeidsulykkene i USA de siste tiårene. Granskingen etter katastrofen ga en dyster påminnelse om alt som kan gå galt når barrierer svikter og ledelsen ser feil vei

# West Atlas, nov 2009



**West Atlas** er en oppjekkbar borerigg. Den boret på Montarafeltet rundt 690 kilometer utenfor byen Darwin i Australia.

Brøt ut i brann 1. nov 2009, etter at oljefeltet hadde lekket olje i ti uker.

Død fisk og oljeklumper er funnet nær den indonesiske kysten.

Det verste oljeutslippet i Australias historie

# Piper Alpha, 1988

25 års markering etter Piper Alpha ulykken.



**Piper Alpha** var en plattform på britisk sokkel i Nordsjøen.

Den ble i 1988 rammet av en brannulykke som drepte 169 mennesker.

# Arbeidslivets vaktbikkjer!



Hovedorganisasjonene

Forbund

Lokale Tillitsvalgte

Lokale Verneombud





# Er foreningene kun bråkmake og hissige?

## *4.2 Tillitsvalgtes og arbeidsgivers plikter*

De tillitsvalgte har i likhet med arbeidsgiveren og den som overfor arbeidstakerne opptrer på bedriftens vegne, plikt til å gjøre sitt beste for å vedlikeholde et rolig og godt samarbeid på arbeidsstedet.



**Nei!**



# Fordel med forening?

10 ansatte => 10 stemmer, 100 ansatte => 100 stemmer

## **4.3 Godkjenning og rettigheter**

Arbeidstakernes tillitsvalgte i bedriften godkjennes som representanter og talsmenn for de organiserte arbeidstakere.

**TV' snakker for de ansatte => 1 stemme**



# Fordel med forening?

Den TV' sin stemme.. Betyr den noe?



## ***4.4 Tillitsvalgtes rett til å forplikte.***

Arbeidsutvalget (AU) har rett til å forplikte arbeidstakerne i spørsmål som angår hele arbeidsstokken eller grupper av arbeidstakere i den utstrekning tariffavtale ikke er til hinder for det.

Det er forutsetningen at de sentrale bedriftstillitsvalgte, hvis de anser det nødvendig, legger saken frem for sine medlemmer før de tar standpunkt til spørsmålet.

Bedriften skal ha svar uten ugrunnet opphold.

# Redde alle, for enhver pris.. ?

Et vesentlig poeng med det norske næringslivet er at bedrifter som ikke er bærekraftige i seg selv..

De forsvinner..

Ingen subsidiering, for å holde «liket varmt»



Dette vet de TV'e..  
Også, når det betyr å miste kollegaer

# Kostnadsdrivende regelverk?

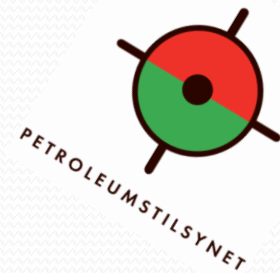
## Petroleumstilsynet:

### Hovedtrekk ved sokkelregelverket

Regelverket gir næringen frihet til valg av gode løsninger og underbygger ansvars plasseringen

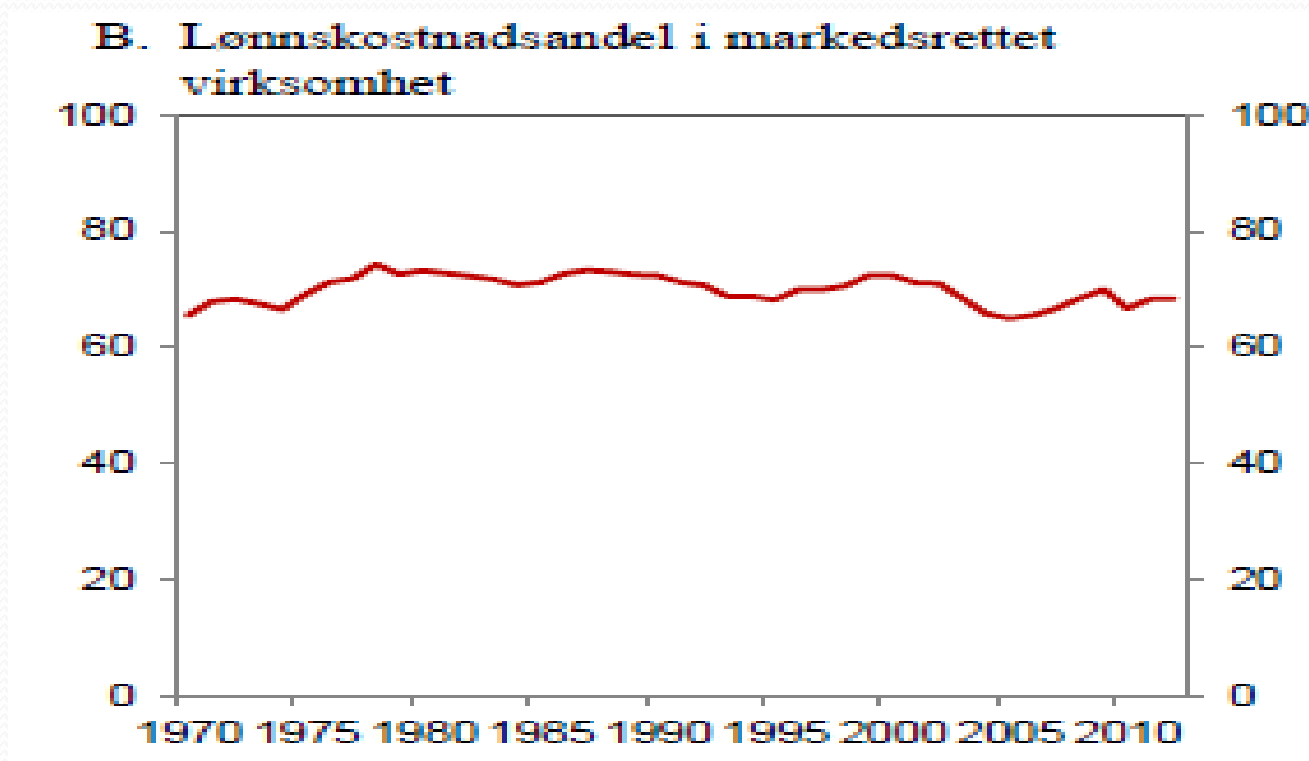
Referanser til normer og industristandarder gir forutsigbarhet for brukerne

Regelverket er utviklet i fellesskap med helse- og miljømyndighetene



Hvor er det da kostnadene ligger?

# Er det lønna som «drar»?



**Nei!!**

Kilde: NOU 2013:13, Holden III

# Er det rotasjonen?



Klipp fra De Facto-notat 4:2014

«Det er særlig den såkalte 2-4-ordningen som fremheves som langt dyrere enn arbeidstidsordningene på f.eks. britisk side i Nordsjøen, og som derfor representerer en konkurranseulempe.

Men dette må være en høyst tvilsom og utilstrekkelig forklaring, siden ordningen har vært den samme gjennom 10-15 år og offentlig statistikk viser at lønnsveksten for operatørene og arbeiderne i oljebransjen har vært omlag på linje med den vi har hatt i resten av økonomien gjennom hele perioden.»

# Byråkratisering:

- Geir Slora, Statoil:

«Økt byråkrati i Statoil gjør at mekanikere og elektrikere på plattformene gjør det de egentlig er ansatt for i 3,5 timer av et 12 timer langt skift.»

Intern instruks, prosedyrer, forskrifter og regelverk er en uoversiktlig materie.

Totalt sett for den enkelte arbeider er dette med på å skape ineffektivitet, usikkerhet og frustrasjon

Tre parts samarbeidet må brukes  
for å få ryddet opp!



# Byråkratisering:

«For hver hendelse, lages 4-5 nye prosedyre krav»

Regelverk

Norsk standard

Interne prosedyrer

Enhver granskning påviser alltid en rekke prosedyrebrudd.

Sier det mest om den involverte, eller om mengden prosedyrer?



«Har du tukla med det – stakkars deg»

# Standardisering

«Masseproduserte hyllevarer, ikke spesial designet utstyr  
Standard prosjekter og utbyggingsløsninger»

Mye fornuftig,  
men kan ikke direkte overføres til nåværende anlegg, installasjoner, rigger.

**Installasjoner produsert på 70-80 tallet,  
har annet behov enn de produsert i år 2000 og fremover.**

# Erfaringer om kostnadsrett:

SINTEF Rapport (A19782), ad 2011

«Rammebetingelser som bakenforliggende faktorer for ulykker»:



Ut fra resultatene i denne studien har vi pekt på **fire** utfordringer for norsk petroleumsvirksomhet:

1. Sikre at beslutninger på konsernnivå som påvirker rammebetingelsene for lavere organisasjonsnivåer fattes ut fra et **forsvarlig beslutningsgrunnlag**.
2. Sikre **forsvarlige rammebetingelser** for operative ledere med HMS-ansvar.
3. Sikre at **relevant læring** fra hendelser i andre selskap når helt ut i den skarpe enden i organisasjonene.
4. Granske uønskede hendelser på en slik måte at en oppnår innsikt i hvordan **beslutninger på høyt nivå** påvirker rammebetingelsene for aktører på lavere nivå i organisasjonene.

# Kostnadsnitt gir:

Kutt i beredning  
arbeiderr  
faren for  
mindre t

for å fordele på

Mindre  
tillitsme  
spare ti  
Minske  
ikke de

Utsett  
«Kjøre



## Piper Alpha

# Hvem styrer midlene?



Konsernledelsen i styrerommet –

eller gjengen i kjeledress?



# Konklusjon..

Menneskeliv, utslipp til natur,  
tap av anlegg/innretning og omdømme  
kan vanskelig gis en prislapp

Anerkjenn at arbeidsgiver og de ansatte har felles mål:  
bærekraftig arbeidsplass

Utarbeid sammen med de ansatte, reelt prosedyreverk  
som er forståelig, håndterlig og fornuftig.

Always  
act as what you do matters..  
'cause it does!

~Unknown

😊 Tusen takk, for oppmerksomheten 😊

Hilde-Marit Rysst  
[hilde-marit@safe.no](mailto:hilde-marit@safe.no)  
Tlf: 92 60 02 57